

Вибір емпатичного відповідника синтаксичних конструкцій англійської мови серед синтаксичних та лексичних засобів української мови залежить від прагматичного потенціалу вихідного повідомлення та комунікативної ситуації і спрямований на досягнення функціональної, а не формальної еквівалентності.

Список використаної літератури

1. Оболенская Ю.Л. Диалог культур и диалектика перевода / Л.Ю. Оболенская. – М.: Оникс, 1998. – 171 с.
2. Пшенкина Т. Г. Ориентация переводчика в пространстве смысла // Языковое бытие человека и этноса: психолингвистический и когнитивный аспекты. / Т.Г. Пшенкина. – М.: Флинт, 2002. – 305 с.
3. Федоров А.В. Основы общей теории перевода / А.В. Федоров. – СПб.: Филология ТРИ, 2002. – 323 с.
4. Nida E.A. The Theory and Practice of Translation / E.A. Nida, and C.R.Taber. – Leiden : The united bible societies. – 219 p.
5. Routledge Encyclopedia of Translation Studies / Ed. by Mona Baker – NY : Routledge, 2001. – 654 p.

Оксана Козачишина (м. Вінниця)

ФЕМІНІТИВИ ЯК ЗАСІБ ПРОПАГУВАННЯ ГЕНДЕРНО-ЛІНГВІСТИЧНОЇ РІВНОСТІ У СУЧАСНИХ УКРАЇНСЬКИХ ЗМІ

Наразі не викликає сумнівів факт той, що конструювання фемінінності та маскулінності є соціальним явищем, яке значною мірою формується під впливом родини, однолітків, школи та засобів масової інформації. Гендерні відносини вибудовуються разом з рештою соціальних категорій у конкретних історичних, політичних, культурних та лінгвістичних умовах, і тому їх слід вивчати у тому соціальному контексті, де ці відносини функціонують.

Проблема мовного відображення образів чоловіків та жінок є предметом численних наукових розвідок як у культурному контексті, так і в більш загальному вимірі. Окремої уваги заслуговують публікації, присвячені українським фемінітивам, тобто іменникам на позначення осіб жіночої статі за

різними характеристиками (родинними зв'язками, національністю, професією, посадою тощо), що є альтернативними або парними аналогічним поняттям чоловічого роду. Найвагомішими серед цих праць є історико-аналітичні дослідження А.М. Архангельської та М. Брус [1, 2]. Цікавим видається факт, що в історичному вимірі фемінітиви притаманні українській мові з давніх часів[4], вони були зафіксовані уже в першому церковнослов'янсько-українському друкованому словнику, «Лексисі» Лаврентія Зизанія (1596 р.) [3]. Однак процесу утвердження фемінітивів у різних стилях української мови завадив ряд історичних чинників, зокрема, тривале перебування під потужним впливом мов сусідніх народів [1]. Переважання маскуліно-центричних тенденцій розвитку української мови з обмеженим вживанням фемінітивів спостерігались аж до часів незалежної України. У радянських словниках біля деяких фемінітивів ставилися позначки «розмовне» та «зневажливе» [3].

Наразі помітною є тенденція повернення в обіг незаслужено забутих фемінітивних утворень. Зокрема, за даними результатів моніторингу львівських ЗМІ на гендерну чутливість сучасні журналісти використовують фемінітиви у 35 відсотках випадків зі ста можливих. Тобто третину понять чоловічого роду замінюють альтернативними жіночими [5].

Головними чинниками цього процесу можна вважати зростання соціальної ролі жінок, а також здобуття Україною незалежності, посилення національної самосвідомості, і як наслідок, намагання очистити словниковий склад від мовних залишків радянського минулого [1, с. 29], дистанціюватися від російськомовного тоталітарного дискурсу, що є менш гендерно чутливим. Російській мові як системі набагато меншою мірою властиві фемінітиви.

Вивчення мовного матеріалу (10573 одиниць фемінітивів), дібраного із сучасних українських видань «Дзеркало тижня», «Український тиждень» та «День» (622 випуски) дає можливість стверджувати, що існуюче до недавнього часу правило застосування маскулінітивів до всіх людей, незалежно від статі, поступово втрачає статус норми. Сучасні тенденції вживання мови, зокрема, досить частотне використання фемінітивів, сприяє відновленню гендерно-лінгвістичної рівності. Важливість засобів масової інформації у цьому зв'язку полягає в тому, що з одного боку, ЗМІ є досить чутливими до соціальних змін, швидко на них реагують, віддзеркалюючи ситуацію в певному соціально-історичному соціумі. З іншого боку, відображення певних соціальних явищ за

допомогою ЗМІ стимулює громадський інтерес до проблеми, допомагає глибше її усвідомити, а відтак сприяє її вирішенню. До того ж, мас-медійна сфера є певним еталоном нормативності, що володіє методами переконання та оцінного впливу. Об'єктивне зображення гендерних відносин сприяє соціальним змінам та пришвидшує їх. Спосіб бачення світу та гендерних відносин у ньому слугує свого роду призмою, за допомогою якої люди, зокрема молоде покоління, сприймають суспільство та його норми.

Список використаної літератури

1. Архангельська А.М. До проблеми словотвірної фемінізації в українській мові новітньої доби: традиція і сучасність. *Мовознавство*. 2013. №6. С.27-40

2. Брус М. Фемінітиви української мови в переплетенні давніх і сучасних тенденцій. *Вісник Львів. ун-ту*. Серія Філологія. 2009. Вип. 46. Ч.1. С. 61-69.

3. Лишка Я. Фемінітиви в українській мові: запозичені неологізми, чи традиційні словотвірні форми? URL: <http://report2018.tilda.ws/blogs/femininityvy>

4. Олена Малахова: «Фемінітиви – не данина моді, вони властиві українській мові як системі». Кандидатка філологічних наук про правила вживання, утворення та традиційність фемінітивів. URL:

<https://womo.ua/olena-malahova/>

5. Репрезентація гендерних ідентичностей в українських регіональних ЗМІ. Звіт за результатами контент-аналізу друкованих та електронних ЗМІ підготовлений Академією Української преси для програми У-Медіа ІнтерньюзНетворк. Київ. Листопад, 2013. URL https://www.aup.com.ua/uploads/Zvit_genderni_identuchnosti.pdf

Yuliia Koliadych (Vinnytsia)

MOBILE TECHNOLOGIES USAGE: PRESENT-DAY STUDYING

Nowadays every student is intimately familiar with mobile devices and can't imagine their life without these tools.